

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐẤT ĐỎ, TỈNH BÀ RỊA- VŨNG TÀU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Tuyền

Thư ký phiên họp: Ông Phan Cao Thiên

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa- Vũng Tàu tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Minh Khuê - Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 11 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa -Vũng Tàu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 187/2023/TLST-VDS ngày 20 tháng 10 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 121/2023/QĐST-VDS ngày 7 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Trần Thị L - sinh năm: 1972; Trú tại: 33 Nguyễn Thị Minh K, khu phố L, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. (Có mặt)

* **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Ông Trần Văn H - Sinh năm 1961; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu (Có đơn xin vắng mặt)

2. Bà Trần Thị H1 - sinh năm 1962; Địa chỉ: 18A đường Huỳnh Tấn P, khu phố 1, phường P, quận 7, thành phố Hồ Chí Minh. (Có đơn xin vắng mặt)

3. Ông Trần Văn T- sinh năm: 1965; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu; (Có đơn xin vắng mặt)

4. Ông Trần Văn T1- sinh năm: 1967; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. (Có đơn xin vắng mặt)

5. Bà Trần Thị H3 - sinh năm: 1968; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. (Có đơn xin vắng mặt)

6. Ông Trần Thanh H4- sinh năm: 1969; Địa chỉ: Ấp Thanh An, xã Láng Dài, huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. (Có đơn xin vắng mặt)

7. Ông Trần Thanh H5- sinh năm: 1977; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. (Có đơn xin vắng mặt)

8. Ông Trần Thanh D- sinh năm: 1983; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. (Có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu là bà Trần Thị L theo đơn yêu cầu, đơn thay đổi yêu cầu, bản khai và tại phiên họp trình bày:

Sinh thời, cha mẹ bà Trần Thị L là bà Nguyễn Thị B (sinh năm 1937, chết năm 2016) và ông Trần S (sinh năm: 1936, chết năm 2008). Quá trình chung sống, cha mẹ bà L có với nhau 09 người con là Trần Văn H, Trần Thị H1, Trần Văn T, Trần Văn T1, Trần Thị H3, Trần Thanh H4, Trần Thị L, Trần Thanh H5, Trần Thanh D.

Trong 9 anh chị em nêu trên thì có em Trần Thanh D bị bệnh liên quan đến thần kinh từ khi D học lớp 9 đến nay. Gia đình đã đi điều trị các nơi, tại các bệnh viện xác định D bị tâm thần phân liệt, nhưng đến nay vẫn chưa điều trị khỏi, hàng ngày uống thuốc và thuộc trường hợp nhà nước trợ cấp hàng tháng.

Sau khi mẹ chết, các anh em trong gia đình đi làm thủ tục phân chia thừa kế nhưng không thể thực hiện được. Lý do, do năng lực hành vi của em D không bình thường nên không đủ năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục giấy tờ theo quy định pháp luật.

Nay, bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố em Trần Thanh D bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử anh Trần Văn T2 là người giám hộ cho em Trần Thanh D và bà L là người giám sát giám hộ.

Ý kiến của những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

Các ông bà Trần Văn H, Trần Văn T1, Trần Văn T2, Trần Thị H, Trần Thanh H2, Trần Thanh H3, Trần Thị H4 trình bày: Các ông bà thống nhất như lời trình bày của bà Trần Thị L về quan hệ nhân thân và tình trạng sức khỏe hiện nay của ông D. Nay, các anh em đều thống nhất yêu cầu của bà L đề nghị Tòa án tuyên bố ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý cử ông Trần Văn Thanh là người giám hộ cho em Trần Thanh D và bà L là người giám sát giám hộ cho ông Trần Thanh D.

Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đất Đỏ tại phiên họp:

Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; đối với các đương sự cũng đã chấp hành đầy đủ các quy định của pháp luật.

Về nội dung: đề nghị Tòa án áp dụng Điều 376; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 để chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị L về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đất Đỏ nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

- Bà Trần Thị L có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Đất Đỏ tuyên bố em ruột Trần Thanh D, sinh năm 1983; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều a khoản 2 Điều 35, Điều a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa- Vũng Tàu.

- Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan Trần Văn H, Trần Văn T1, Trần Văn T2, Trần Thị H, Trần Thanh H1, Trần Thanh H2, Trần Thị H3 đều có đơn xin giải quyết vắng mặt nên căn cứ khoản 1 Điều 227 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt họ.

[2] Về nội dung yêu cầu của đương sự:

[2.1] Yêu cầu tuyên bố ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự:

Sau khi Tòa án thụ lý vụ án, ngày 26 tháng 10 năm 2023, Tòa án nhân dân huyện Đất Đỏ đã ra quyết định trưng cầu giám định số: 05/2023/QĐ-TCGD về việc yêu cầu Viện pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự đối với bà Trần Thanh D.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số: 8493/KLGD ngày 01 tháng 11 năm 2023 của Trung tâm pháp y Tâm Thần khu vực thành phố Hồ Chí Minh kết luận: “Về y học: Đương sự tâm thần phân liệt di chứng (F20.5-ICD10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Xét thấy, theo Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: “*Khi một người bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”. Như vậy, đối chiếu với kết luận giám định nêu trên và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đất Đỏ thì đã có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị L về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự.

[2.2] *Về việc cử người giám hộ và giám sát việc giám hộ:*

Người yêu cầu và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đều thống nhất cử ông Trần Văn T2 là người giám hộ cho của ông Trần Thanh D và cử bà Trần Thị L là người giám sát việc giám hộ. Xét, đây là sự tự nguyện của các đương sự và phù hợp với quy định pháp luật nên chấp nhận.

[3] **VỀ LỆ PHÍ SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ:** Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì bà Trần Thị L pH chịu lệ phí sơ thẩm là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng).

[4] Về quyền kháng cáo: Căn cứ khoản 1 Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Các Điều 361, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ vào Điều 22, Điều 46, Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị L

Tuyên bố ông Trần Thanh D, sinh năm 1983; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự.

Thời điểm xác định ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự là kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật.

Ông Trần Văn T2 là người giám hộ của ông Trần Thanh D; bà Trần Thị L là người giám sát việc giám hộ.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng), nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí mà bà L đã nộp là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số 0004181 ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu. Bà Trần Thị L đã nộp đủ lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Trong thời hạn 10 (Mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định, người yêu cầu, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Đất Đỏ có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh BR-VT;
- VKSND tỉnh BR-VT;
- VKSND huyện Đất Đỏ;
- Đương sự;
- Lưu.

**THẨM PHÁN
(Đã ký)**

Nguyễn Thị Thanh Tuyên

Nguyễn Thị Hằng về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trừ mất năng lực hành vi dân sự.

[2.2] Về việc cử người giám hộ:

Quá trình giải quyết và tại phiên họp, các con của ông Sắc và bà Trừ đều thống nhất cử bà Nguyễn Thị Hương- người con cả làm người giám hộ cho bà Trừ. Xét, bà Trần Thanh D có chồng là ông Nguyễn Văn Sắc nhưng không đủ điều kiện làm người giám hộ, căn cứ theo Điều 46, khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự thì bà Nguyễn Thị Hương làm người giám hộ của bà Trừ là phù hợp nên chấp nhận.

[3]. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, bà Trần Thị L pH chịu lệ phí sơ thẩm là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng).

[4]. Quyền kháng cáo: Căn cứ vào khoản 1 Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Các Điều 361, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 46, Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị L .

Tuyên bố ông Trần Thanh D, sinh năm 1983; Địa chỉ: khu phố P, thị trấn Đ, huyện Đ, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu mất năng lực hành vi dân sự.

Thời điểm xác định ông Trần Thanh D mất năng lực hành vi dân sự là kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật.

Ông Trần Văn Thanh là người đại diện theo pháp luật của ông Trần Thanh D.

Bà Trần Thị L là người giám sát việc giám hộ ông Trần Thanh D.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Trần Thị L pH chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng), nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí mà bà L đã nộp là 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số 0004181 ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu. Bà Trần Thị L đã nộp đủ lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đương sự vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo được tính từ ngày nhận quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Đất Đỏ có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- TAND tỉnh BR-VT;
- VKSND tỉnh BR-VT;
- VKSND huyện Đất Đỏ;
- Chi cục THADS H. Đất Đỏ;
- Người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ vụ việc.

Nguyễn Thị Thanh Tuyên

